

LAPPEENRANNAN AJANKOHTAISET NÄKYMÄT

Uuden strategian valossa

- Yleisesti kuntatalouden tilaa pidetään heikkona.
- Etelä-Karjalan ja Lappeenrannan tilanne on vaikea.
- Monet yksittäiset tapahtumat olivat jo lisänneet ongelmia ennen koronavirusta.
- Venäjän rajan sulkeminen on arvioitu yleisesti merkittävämmäksi maakuntaa vaikuttavaksi tapahtumaksi.

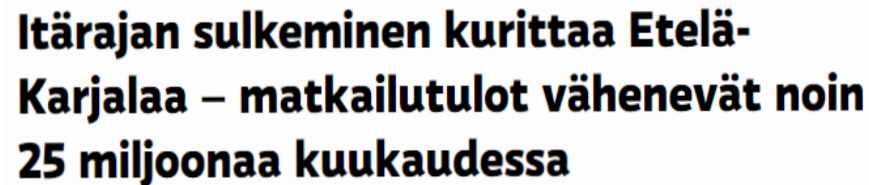

Blogissa esitetyt mielipiteet ovat kirjoittajien omia, eivätkä välttämättä edusta tarkastusviraston virallista kannanottoa.

Koronavirus leviää taloudessa jopa nopeammin kuin ihmisten keskuudessa. Kuntien verotulot laskevat samalla kun kamppailu koronaa vastaan nostaa kuntien soite-kustannuksia. Kuntaliiton arvion mukaan kuntatalous heikkenee vähintään 1,5 miljardilla eurolla vuonna 2020. Valtio tukee kuntataloutta välittömästi reilulla 500 miljoonalla eurolla. Lisätukea on luvassa vähintään miljardi euroa toukokuussa annettavassa kolmannessa lisäbudjetissa. Tämä artikkeli on osa blogisarjaa, jossa käsitellään koronaviruksen vaikutuksia talouteen.

Uutisanalyysi: Eksoten noin 30 miljoonan palkkapommi jähisyttää kuntia vielä pitkään - Tilannetta vaikea ratkaista esimerkiksi keskussairaalan myynnillä tai irtisanomisilla

Etelä-Karjalan yritysiltä jää yli 225 miljoonaa saamatta, jos rajat pysyvät kiinni vuoden loppuun asti.

Viheliäiset ongelmat

Lähes kaikkia Suomen kuntia riivaavat samat ongelmat:

- ✓ Kuntatalouden alakulo
- ✓ Väestörakenteen muutos
- ✓ Alati kasvava palvelutarve
- ✓ Osaajapula ja kohtaanto-ongelma
- ✓ Kuntien tuottavuus ”Kuntien työntekijöiden palkat ovat takavuosina kasvaneet samaa tahtia tai jopa nopeammin kuin yksityisellä sektorilla, vaikka kuntien

Etelä-Karjalan väki vähenee noin tuhannen henkilön vuosivauhtia – vuonna 2040 eteläkarjalaisia on 112 000

Imatran väkiluku vähenee 19:llä, Lappeenrannan 5,5 prosentilla.

yle

Jatkuva sijaisten etsiminen pirstaloi päiväkotien johtajien työpäiviä

Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen tuoreen raportin mukaan päiväkotien jatkuva rekrytointitarve vaikeuttaa johtajien henkilöstön hyvinvoinnin huolehtimista.

yle

”Pyrin pois mahdollisimman nopeasti” – valmistuneiden opiskelijoiden joukkopako riivaa yliopistokaupunkia rajan pinnassa

Hyvät opiskelumahdollisuudet houkuttelevat nuoria Lappeenrantaan, mutta monet heistä nostavat kytkintä opintojen päättyessä.

yle

STT

Keva: Kuntien ongelmat työvoiman saatavuudessa syventyneet – osaajapulaa joka puolella Suomea

Kuntajohtamisesta

Kuntajohtaminen on kokonaisuus, joka muodostuu Kuntaliiton mukaan mm. seuraavista toisiaan täydentävistä näkökulmista:

Kuntajohtamisen kokonaisuus

- kuntayhteisön näkökulma
- muutoksen näkökulma
- hyvinvoinnin näkökulma
- elinvoiman näkökulma
- konserninäkökulma
- talousnäkökulma
- prosessi- ja laatunäkökulma
- ohjelma- ja projektinäkökulma
- eettinen näkökulma
- verkostonäkökulma
- innovaationäkökulma
- henkilöstönäkökulma

Jatkossa
luottamushenkilönäkökulm
asaisi olla myös
vahvemmin mukana.

Edellä esitetyt näkökulmat osoittavat sen, että kuntajohtaminen on äärimmäisen vaikeaa ja moniulotteista johtamista.

Kuntajohtamisen haasteista

Uudistuminen
vs
Vakaus

Herkkyys
vs
Linjakkuus

Tarkoitus
vs
Tieto- ja ennakointijohtaminen

Kokeilut
vs
Pitkäjänteisyys

Ulkoiset ärsykkeet
vs
Työrauha

Muutama huomio elinvoimasta

- Kunnissa vallalla oleva elinvoimamantra on saavuttanut käsittämättömät mittasuhteet.
- Elinvoiman lisäksi puhutaan, vetovoimasta, pitovoimasta, lumovoimasta ja kipinävoimasta.
- Joskus elinvoimaa 'lisäävät' hankkeet saavat farssin piirteitä.
- Todellisuudessa monet elinvoimatehtävät liittyvät kuntien lakisääteisten

Lakisääteiset tehtävät

Lakisääteiset tehtävät liittyvät seuraaviin kuntien kokonaisuuksiin ja palveluihin:

- *Demokratian toteuttaminen*
- *koulutus ja päiväkoti*
- *kulttuuri-, nuoriso- ja kirjasto*
- *Kaupunkisuunnittelu ja maankäyttö*
- *vesi- ja jätehuolto*
- *ympäristöpalvelut*
- *Yleisen arvion mukaan kunnilla on yli 500*

Kuva:
Arja Lento /
Yle

Kuntalain kirjaukset strategiasta

finlex.fi

37 §

Kuntastrategia

Kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.

Lappeenrannan kaupungin strategia

Yleisesti kuntien strategiat ovat liian kunnianhimoisia ja laajoja.

Lappeenrannan kaupunki päätti tiivistää strategiaansa tälle valtuustokaudelle

Strategiassa huomioitiin aiempaa enemmän kuntalain vaatimukset, hyvä hallinto ja johtaminen, päätöksentekokulttuuri sekä avoimuus ja tiedonkulku.

Silti strategiassa nostettiin riittävän vahvasti esille myös elinvoimaan ja kaupungin kehittämiseen liittyvät asiat.

Strategian kärjet olivat KKK, eli kasvu, kestävyys ja koulutus

Nostoja Lappeenrannan strategiasta

Mahdollistamme vakaalla ja kestäväällä taloudenpidolla hyvän päätöksentekokulttuurin.

Parannamme resurssi-, energia- ja materiaalitehokkuutta ja edistämme uusiutuvien luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Kaupunki turvaa hyvän koulutuksen ja elämän edellytykset

Kaupungin tulorahoitus on tasolla, joka mahdollistaa velanhoitokyvyn pitkällä aikavälillä

Viestimme teoistamme avoimesti ja ennakoivasti. Rakennamme luottamusta viestinnällämme.

Kehitämme hyvää hallintoa ja hallinnon palveluperiaatteen toteuttamista Lappeenrannassa.

Sellutehtaiden savuissa muhii Suomen uusi kultasuoni – ratkaisisi valtavan ympäristöongelman ja toisi kymmeniä tuhansia työpaikkoja taantuville alueille

Suomalaistutkimuksen mukaan kymmenen sellutehtaan hiilidioksidista tehty synteettinen polttoaine riittäisi korvaamaan Suomen koko polttoaineen tarpeen ja tavaraa riittäisi vientiinkin.

Lappeenranta Junior University voitti kansainvälisen kilpailun

LUT-yliopiston ja Lappeenrannan kaupungin yhteinen tiedekasvatuksen toimintamalli Lappeenranta Junior University eli Uniuri on voittanut kansainvälisen korkeakouluille suunnatun kilpailun. Uniuri voitti kestävän kehityksen tavoitteiden edistämistä arvioivan International Green Gown Awards 2021 -kilpailun Creating Impact -kategorian.

Suomeen tuli arvostettu eurooppalainen ympäristöpalkinto – Euroopan komissio valitsi Lappeenrannan Euroopan vihreimmäksi kaupungiksi

Lappeenranta jakaa palkinnon yhdessä Bulgarian Gabrovon kanssa.

Suomen ensimmäinen jääpallohalli nousemassa Lappeenrannan Kisapuistoon - Jos rahoitus järjestyy, halli rakennetaan jo ensi vuonna

Lappeenrannan kaupungin strategiasta hallinnon näkökulmasta

Strategia

- Yksittäisten kärkihankkeiden lisäksi kaupunki pyrkii huolehtimaan sen lakisääteisistä tehtävistä hyvin.
- Lakisääteisten tehtävien hoitamisessa keskeistä on hyvän hallinnon, johtamisen ja päätöksentekokulttuurin vaaliminen.
- Päätöksentekokulttuuria edistetään avoimuudella, selkeydellä ja aiempaa paremmalla tiedonkululla
- Hyvää päätöksentekokulttuuria edistää vakaan kuntatalouden vaaliminen.

Mitä kaupunginsihteerit voivat tehdä?

- Kaupunginsihteerien on jatkossakin korostettava lakisääteisten tehtävien tärkeyttä.
- Hyvää hallintoa, johtajuutta ja päätöksentekokulttuuria pitää kehittää systemaattisesti.
- Avoimuus, selkeys ja tiedonkulku ovat keskeisessä asemassa.
- Epärealistiset elinvoimahankkeet on estettävä välittömästi. Lainsäädäntö antaa tähän työkaluja
- Kuntalakia on syytä lukea strategian valmistelijoille.

TUOMO SALLINEN
Kaupunginsihteerä, VT

Lappeenrannan kaupunki
2021

LAPPEENRANTA